

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség.

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:
BALKANYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felélés szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**
Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:
A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlitter sora 50 fillér.

A munkanélküliek istápolása.

Sehol más nyugateurópai államban kultúra nincsen annyira a fővárosban centralizálva, mint nálunk. Minden más állam nagyobb városának megvan a maga szociális, a maga politikai jelentősége; az egyik város különleges iparával tűnik ki, a másik mint kereskedelmi gócpont jön tekintetbe. Erre a hozzákn közel eső Ausztria a legbeszédesebb példa, de még ennél is eklatansabbul illusztrálja az egyes városok különös és olykor fölünyes helyzetét másokkal szemben, a német városok helyzete. Csak Poroszországban látjuk majnai Frankfurtot, az országnak egy vidéki városát, amelynek kereskedelme kiterjed az egész világra, amelynek börténjén nem kisebb plutokrata család nevelődött és fejlődött nagygyá, mint a Rotschild család.

Egyedül minálunk, talán a Balkán országokat is beleértve van minden ami egy országnak jólétet fellendíthetné, a fővárosban összpontosítva. A közigazgatás és ami ezt táplálja és élteit, ipar és kereskedelem a természetes fejlődését itt kapja, ellentétben a vidéki városoknak gyakran mesterségesen fejlesztett iparával és tengődő kereskedelmével. És valamint a jólét, akként a nyomor is idekoncentrálódik ebbe a hirtelenül nagygyá lett és külsőségeiben is parvenüszertü metropolisban.

Ötvenzere munkátlan ember lézeng a főváros utcáin, munka híján. A szervezett munkások még valamelyest elviselhetik ezt a csapást, felszegélyezéssük, szolidaritásuk és az a pénzbeli erő, amelyet gyűjtöttek munka idején, megóvják őket attól, hogy éhen forduljanak fel. Amde csak egy töredéke a munkásságnak az, amely tömörült szakszervezetekbe, tulnyomó részben a munkás had minden támaszték nélkül, minden anyagi tartalék híján csavarog az utcákon, úgy hogy maholnap Budapestnek olyan képe lesz, mint egy szegényebb olasz kikötővárosnak, vagy mint konstantinápoly-nak, vagy Kairónak, ahol az idegen elsősorban a koldusokat veszi észre, mert ezek zaklatják. A különbség csak az hogy nálunk

nem az idegeneket zaklatják majd ezek a koldussá lett proletárok, hanem bennünket és nem kéroleg nyujtják a tenyerüket, hanem összeszorítva markukat, fenyegető mozdulatokkal fogják követelni azt, amit a gyomor a saját joga gyanánt vindikál magának. Hogy ez megfelel teljesen a szomorú tényeknek, arra legjobb bizonyosság a főváros szociálpolitika ügyosztályának előterjesztése a munkanélküliség enyhítése tárgyában. Az ügyosztály egyelőre 50.000 korona megszavazását kérte, amely összeget a kormány által adott 100.000 koronához hozzáadva 150.000 korona állana rendelkezésre az önhibájukon kívüli munkanélküliek segélyezésére. Ez az ügy annyira lelkükre ment a városatyáknak, hogy közülök ketten azt indítványozták, hogy a főváros kérje fel a kormányt, hogy a munkanélküliek számára törvényjavaslatot készítsen. Ime így fest a pesti nyomor hivatalos megnyilatkozása. Már törvényt kell készítenünk erre is, holott törvény nélkül a munkanélküliek munkával való ellátása jóval többet lehetne elérni.

A munkanélküliség enyhítése a vidékek szintén eminenes kérdése. Mert igaz ugyan, hogy a vidéki ipar pangása következtében a munkások zöme nem a külföldre vándorol, hanem Budapesten szaporítja az éhes és lézengő embereket számát, de azért marad elég munkanélküli a vidéken is és ezeket támogatniuk kötelessége a városi hatóságoknak, mert a polgárság testi és vagyoni biztonsága nem kevésbé van veszélyeztetve ezzel, mint a főváros anyagi épsége.

Már a törvény megalkotása előtt legyen gondjuk a városoknak a megokolt munkanélküliek támogatása és csak a városok közös akciója után kérjük föl a kormányt egy ilyen értelmű törvény megalkotására. Bár sokkal előnyösebb volna, ha munkanélküliségre egyáltalában nem kellene hatóság intézkedése.

A husdrágaság.

Hazánkban, mint főképen földmivelő országban, a gazdaosztály viszi az első szerepet s ennek a boldogulását mindenképpen, még nagy áldozatok árán is, elő kell mozdítani. De viszont vannak az országban más, nem kevésbé fontos társadalmi rétegek is, amelyek érdekeinek istápolása hasonlóan elsőrangú nemzetgazdasági követelmény és amelyeket egyetlen egy osztály kedvéért teljesen háttérbe szorítani nem lehet.

A husáruk tudniillik már oly magasságra emelkedtek, hogy nemcsak a szegény ember, de még a középmódu lakosság sem táplálkozhat elegetően hussal. Feltéve tehát, hogy az agráriusoknak az az aggodalma, hogy a Balkánból hozott élőállatok betegséggel fertőzhetnek meg a hazai állatállományt, megállná helyét, még akkor sem szabad ebben a kérdésben az általuk vallott rideg álláspontra helyezkedni.

De különben is ebbeli aggályuk megokolatlannak látszik. Mert a magyar és osztrák monarchia marhaszüksége éventeként jóval meghaladja a 3 millió darabot és tapasztalásból tudjuk, hogy Szerbiából a legnagyobb behozatal idején sem kaptunk egy évben 70.000 darabnál több élő marhát. A szerbiai marhaiport tehát ennek az összes fogvasztásnak legfeljebb két-három százalékat teszi s ez aránylag csekély mennyiség alig gyakorolhat általános és lényegessék irányító, vagy éppen döntő befolyást a mi állatállatunkra.

A balkáni országokból származó élő állat-behozatal teljes lehetelenné tétele eszerint nem is vezethet ahhoz, hogy a husáruk, magasak maradjanak. A marhadrák nem azért oly magasak, mert előállt a Balkánból nem jöhet be, hanem egyebek közt annak következtében, mert az egyébb gazdasági termények ára is oly magas, hogy a könnyebb előállítási és értékesítési viszonyok következtében a gazdaközönség inkább utóbbiak természetével foglalkozik intenzívebben.

Ha arról van szó, hogy birja-e az idegen államokból való behozatal az árakat lenyomni, minden figyelmes szemlélőnek arra a meggyőződésre kell jutnia, hogy a husbehozatal sokkal inkább képes árdepressziót, előidézni, mint az élőállatok behozatala. Hánszor kellett ugyanis tapasztalni, hogy a fővárosban, ahol a balkáni húst árusítják, husáruk egyik napról a másikra kilogrammonként 20-30 fillérral csökkentek. Amikor tudniillik a balkáni húsból nagyobb mennyiségek érkeztek, a mészárosok sokszor félig tudva árakon vásárolhatták, mert az eladók, tudja, hogy az ilyen hús minősége napról-napra rosszabbodik, lehetőleg siettek az eladással, még nyomott árak mellett is.

Az érzékeny veszteségek, melyek ilyenkor a husbeküldőket érték, rendszerint arra ösztönözték

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyujt katarrhusoknál hórghurtnál, asthmanál, influenza után. Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek

meghüleseit legbiztosabban Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Sziveskedjék a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

üket, hogy szállítmányaikat, míg a piaci helyzet javul, visszatartsák vagy legalább a minimumra zsorítsák; ilyenkor verseny árúhiány állott be, aminek viszont az lett a következménye, hogy az árak még magasabbra emelkedtek.

A mézősokosok eszerint némelykor igen olcsó hushoz jutnak, de a fogyasztó közönségnek ebből haszna nem lehet, mert máskor ismét mérgegrádj kell bevásárolniuk, ilyenkor verseny csak annyi árut vesznek, amennyire állandó vevők számára mulhatatlanul szükségük van.

A nagyvágók alig bírnak dolgozni, az állat-alku produktát hus annyiba kerülnek, hogy ritka esetben versenyezhet sikeresen a balkáni hussal.

Ha ellenben a Balkánból hus helyett előállatot kapunk, akkor nem lesznek a változatokhoz hasonló őrgrászterű árváltozások, a mézősokos biztosabb alapra helyezheti számításait, a nagyvágók mindig csak annyi árut hoznak a piacra, amennyi a fogyasztás bő ellátására szükséges, s a marhavásár forgalma emelkedik, ami a gazdák-nak csakis előnyére válhat, mert minél nagyobb a marhavásár forgalma, annál biztosabban számíthatnak gazdáink állatainknak jó értékesítésére s ami a legfőbb: nagyobb forgalom mellett a szinte elviselhetetlen magas husárk is alább fog-nak szólni.

H I R E K.

— **Lelkész beiktatás** március 1-én, a mult vasárnap iktatták be ünnepélyes egyházi formák között hivatalába Luthár Ádám battányi lelkész. A templom zúfoglalásáig megtelt erre az alkalomra. Az istentisztelet Darvas Aladár tótkeresztúri lelkes gyönyörű imájával kezdődött, amely után Kovács István muraszombati lelkész eszmékben gazdag emelkedett hangú beiktató beszédet tartott. Majd az új lelkész Luthár Ádám lépett a szószékre s előbb magyarul aztán meg vendül mondomta el székfoglalóját. A szép beszéd a könyvekig meghatóta a hallgatóságát. A beszédnek közben a battányi dalárda énekel szép egyházi dalokat. Az ünnep-szerű után baquet volt a Kühár-féle vendéglőben, amelynek során számos felkészítőben ünnepeltek az új lelkész. Az ünnepélyen megjelent Pósfay Pongrácz főszolgabíró is, s a társas ebédnél nagy beszédet mondott.

— **Esküvő.** Nemes Károly a szombathelyi Horváth czég szabásza, vasárnap délelőtt vezette elótarhoz szépséges aradját Koltai Gizella kisasszony. Az esküvőt nagy közönség nézte végig.

— **Főmunkatársunk hazakereszt.** Lapunk barátjából főmunkatársunkká előbörtett Stern Hugó

okl. mérnök, két hete bolyongás után szerdán délben megérkezett székiújába Muraszombatba. A kiváló mérnök és főmunkatárs bejárta fél Magyarországot ez idő alatt, s megstuccolt bajusszal került haza. A szabadság jót tett illusztris barátunknak, aki most pihent évet ragadja meg a tollat, s remélhetőleg mielőbb megjelenik írásával lapunk hasábjain.

— **Jancsi házasságok.** A szolgabíró dék szorgalmas hivatalnokról, Krancsics Jánosról szól ez a hír, akit főnöke — nyilván szereteje jeléül — csak egyszerűen Jancsinnak nevezett el, s akit azóta mindenki csak e néven nevez. Tehát a Jancsi tegnapelőtt penteken délután nagy meglepetést szerzett ismerőseinek. Meghívókat küldött szét ma tartandó esküvőjére. Senkinek fogalma sem volt róla, hogy a dérek Jancsi ilyen tervekkel forral agyában, pedig tiszta valóság, hogy ma vezető előlöröz a battányi templomban aradját Sável Károlyt. Gratulálunk!

— **Botrányos ut.** Már ismételtlen szóváltattuk, hogy a vasuti hozzájáró ut gyalogjárója botrányos állapotban van. Mióta beállt a hó olvadás, a körház kerítése mellett részen egyáltalán nem lehet közlekedni. Az egyszerűen disznóság ami ott van, s a község előjáróságának legnagyobb szegénye, 10 szekér kavicssal meglehetne ezt a szűk utat javítani, de ugylátszik azoknak akiknek erről gondoskodni kellene máson jár az eszük. Nagyon jó volna ha a főszolgabíró kemény büntetés terhével utasítaná a községet, hogy az utat haladéktalanul és alaposan meg kavicsozzák, mert különben ez a lehetetlen helyzet egész a nyárig eltart.

— **Kocsik az állomáson.** Dicséretre méltó rendelkezést adott ki a szolgabíró. Minden érkező vonatnál egy soros bérkocsinak kell az állomáson lenni. Ezen intézkedésért elismerés illeti a hatóságot.

— **Tiltakozás a circumcisió ellen.** Az egyik vidéki járásbírósg előtt történt a következő fura eset. Egy bünbe esett leányzó apát keresett. Fizetni tudt apát, s beperelte X urat gyermektartásért és járulékalért. X ur történetesen rendezetlen vallási viszonyok között volt, s kénytelen kelletlen türt a pert, mert nem tehetett olyan vallomást, hogy egyáltalán nem barátkozott a felperessel. Ennek aztán az lett a következménye, hogy a járásbírósg esküt íelt a leányzóknak, s lemarasztalta X urat havi 16 kor. tartásdíj megfizetésében. Az alperes ügyvédje előre látta a per sorsát, s egy ártatlan trükköt eszelt ki, s ezt előzőleg megbeszélte az eljáró bíróval. Mikor az ítéletet kihirdették előállott X ur, s meghatóságtól remegő hangon előadta, hogy miután a törvény őt apává tette, ő

élni is kíván apei jogával s azt követeli, hogy a gyermek körülméletétén zsidóvá legyen. A bíró — aki tájékozva volt a dolgról, — komoly arcot csinált, s kijelentette, hogy az alperes kívánsága indokolt, s a gyermeket áll kell vetni e keleti de annál egészségesebb szertartásnak. Rettenően megrökönyödött erre a leányzó, aki egyébként az egyedül üdvözítő hitte dicsérete az Urat, s kétségbe eseten tiltakozott e merénylet ellen, s reméleteiben felkiáltott: Hogy meri ez a zsidó ezt követelni, hiszen nem is ő az apja a gyerekeknek! X ur csak ezt akarta hallani. Nyomban felebbezett az ítélet ellen, s a törvényszéken már nem ő lett a hivatalos apa!

— **Az új utcanevek.** Muraszombat község képviselőtestülete tudvalegőleg elhatározta, hogy a Fő utczát gróf Szápáry utczának, a járásbírósg az a dr. Ritscher-féle épületnek között megnyitott utczát pedig Pósfay utczának nevezi el. Az új felírások már megérkeztek, s a napokban kiszeggették a táblákat.

— **Meghívó.** A muraszombati áll. elemi népiskola, a szabadságharc évfordulóját az idén március hó 14-én, délelőtt élt 11 órakor fogja megünnepelni. Ünnepi szónok Molitorisz Jenő lesz. Ezen ünnepélyre a szülők és az érdeklődők ezuton is tisztelettel meghívotnak. A tantsétület.

— **Közönet.** A Muraszombati Takarékpénztár és Mezőgazdasági Bank az idén is 30 K illetve 20 K voltak kegyesek a muraszombati áll. elemi iskola szegény tanuló részére adományozni. Fogadják a nemes szívű adakozók az iskola és a tanuló nevében leghálásabb köszönetemet. Sostarich Elek igazgató.

— **Közönetnyilvánítás.** Az alsómárczi ág. hitv. ev. gyülekezet előjáróságá forró köszönetét fejezi ki a Muraszombati Takarékpénztár r. t. tek. Igazgatóságának azon nagylelkű adományért, mellyel — a legközelebbi jövőben terve vett — templom építési költség előirányzatához az 1912. évre visszamenőleg 70 koronával, a mult 1913-ik évről pedig 100 koronával hozzájárulni évi osztalekkel kegyeskedett. — Nemkülönbön hálás köszönetét nyilvánítja a Muraszombati Mezőgazdasági Bank r. t. azon 100 koronás adományért, mellyel mult évi osztalekából, a kezdet nehézséggel küzdő templom építési alapukat támogató mellőztattott. Fogadják a tek. pénzintézetek intézői, a gyülekezet el nem üvölhető haladját. Hima Sándor ev. lelkész, ifj. Kühár József gyül. gondnok.

— **Meghívó.** Tisztelettel értesitem Muraszombat és vidéke n. é. közönségét, hogy március hó 12-én csütörtökön este tánczszal egybekötött jelmezes Purim estélyt rendezek. Tisztelettel Kemény Mór kávé.

TÁRCSA.

Telekkönyv és Kataszter.

— Stern Hugó okleveles mérnök polgári kóri felolvasása. — (Folytatás.)

A parcellák 1-től folyó sorszámmal vannak ellátva, az u. n. kataszteri helyrajzi számokkal, megkülönböztetésül a telekkönyvieköl; a parcellák beirt s betű szántóföldet, e betű erdőt, 1 betű legelőt, 3 betű csepőt, 3 betű szőlőt jelent. A főkönyv 17 rubrikája közül a legjelentősebb adatokat azok tartalmazzák, melyekbe a birtokrészlet száma, házszáma, a földbirtokos vezeték és keresztnéve, lakhelye, az esetleges birtokviszony a felmérőnek talált mivélési ág, osztályba sorolás, térfogat, tisztajövedelem s végül a terület vagy kultúra változás van bejegyezve, mint azt az itt felmutatott példából látni meglőztatik.

Tájékozottak és nyilvántartás czéljából ezek a fölvételi hálózatok megyénként is össze lettek állítva s a m. kir. állományoda által s a pénzügyminiszer újabb rendeletét folytán a könyvkészkeskedelemben is forgalomba hozattak ilyen címen x vármegye »Földadó-Kataszteri-Beosztásnak Átnevezti-Vázlata«. Vas- és Zalamegyének e térképet, az állományoda késedelmes szállítása miatt sajnálatomra nem tudom bemutatni.

A fent bemutatott s megmgyaróztott kataszteri térkép és birtokrészteli jegyzőkönyv alapján lett azután összeállítva az egyénekinti birtok-

állapot s az azt feltüntető összesítést, mely már az ingatlanok tiszta jövedelmére és földadójára is tartalmaz egy-egy rubrikát, ezt nevezük kataszteri birtokivnek. Ilyent is bemutatok egyet. Ezeket a birtokiveket a körjegyzők őrzik, vezetik s tartják nyilván. Az eredetileg feljelteztet ezen kataszteri birtokivek teljesen kifogástalanok voltak, akár csak a tisztán műszaki rész s azért adattak át a jegyzőnek, hogy ezekkel nyilván tartssák a földadót.

Vagyis ide bejegyzendő lett volna minden kultúra változás, azaz, ha valaki másfél hold részt feltőr szántónak, vagy egy hold szántó földet beültet szőlővel, vagy a vízfolyás elosodor vagy hozzá iszapolt egy darabot, az ide bevezetendő, mert hisz ez az adóra is kihát. Mondanom sem kell, hogy mindez, lévén az a sok minden féle munkával megbízott jegyzőre bízva, nem történik meg, vagy ha kivételesen valamelyik jegyző ámbicionálna is a kataszter vezetését az mégis feltétel nélkül megbízhatatlan sőt rossz, már csak azért is, mert a bevezetendő változások az anyaglag érdekelte fél egy oldalra bemozdásán alapszanak.

Mikor aztán már skandalosan eltér a kataszter a valóságtól, azaz mikor a 432 millióba került munka már csődöt készül mondani: akkor jön az u. n. bevalósítás, mely ugyan csak nem ér egy fa garast sem. A bevalósítás czélja az volna, hogy az eredeti kataszteri helyszínelési számú parcelláira vonatkozólag minden kultúra és birtokos változás újból kinyomoztassék, ami azonban tekintettel arra, hogy rendszerint valami gyámolatlan jegyzői alkalmazott vagy egy más közigaz-

gatási területől elcsapott iszokos vagy egyébként megbízhatatlan jegyző készíti két földmives sorból való esküdel, még jobban összezavarnak mindent, mint eredetileg volt.

Magyarországon, egy emmenter földmives államban, hol még az énekek meg a cserbogárnak, sőt majdnem minden szilváfnak kiunt egy legalább felügyelői rangot viselő köztisztviselő, nincs uraim szakszerű földadó nyilvántartás; egyszerűen azért, mert ezt a hivatali bizony nem lehetne pipa szóval ellátni s nem volna elegendő kvalifikáció a gentriszarmzás. Az ember keze ööblbe szorul annak látására, hogy az alig tíz kméternyire levő Stafér területen jegyző és szolgabíró had nélkül milyen szépen rendez van mindez. Pedig statisztikailag kimutatott tény, hogy egytelnyeg állam sem dolgozik annyi köztisztviselővel, mint ez a boldogtalan Magyarország, hol karhatalommal kell őrizni az embereket, hogy el ne csődössenek. Radkersburgban pl. a Grundsteuer-evidenz-halltungsgeometer tartja nyilván ezeket. kinek hatáskörébe tartozik aztán körülbelül mindez, amit nálunk a járási mérnök munkakörének terveznek a közigazgatás államosítása esetén.

Ez vezető egyben kereszttul hivatalból a telekkönyvi lejegyzéseket is a telekkönyvi s kataszteri térképen egyaránt, mely ököb minden lejegyzési térrajznak egyben mérnöknek is helyes, hivatalos léptékben szerkesztetnie kell lennie. Így aztán elérik azt, hogy a kataszter nyomán szerkesztett betétek mérnöki közreműködés mellett évtizedek mulva is teljesen vágnak a való áll-

— **Iskolai ünnepély.** A polgári fiúiskola 1914. március 15-én, vasárnap d. e. 11 órakor a márciusi napok emlékére ünnepélyt rendez, amelyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az igazgató. Az ünnepély műsora a következő: 1. Igazgató megnyit. 2. Kossuth Lajos c. dal; énekl: az Ifjúság. 3. Szabolcska Mihály: Hazaszeretetről; szavalja Kohn Dezső l. o. t. 4. Jó honfiak, nem leányok c. dal; énekl: az Ifjúság. 5. Petőfi Sándor: Talpra magyar; szavalja Zétkó Kálmán l. o. t. 6. A nem méltatlanság; tartja Kováts György igazgató. 7. Gondolatjok őseinkre c. dal; énekl: az Ifjúság. 8. Radó Antal: Talpra magyar; szavalja Geiger László l. o. t. 9. Himnusz; énekl: az Ifjúság.

— **Közönségtalálkozás.** A Muraszombati Takarékpénztár r. t. a murahalmosi állami népiscola szegénysorsu tanulóinak segélyezési alapjára 30 K-t volt kegyes adományozni, amiről ezután fejezi ki hálás köszönetét a murahalmosi áll. népiscola nevében Szincz István gondn. elnök, Titán Iván áll. tanító.

— **Megunta az élet** Barbarics István zoltánházi lakos a múlt pénteken valami mulatságnak volt. Igen jól érezte magát s kitűnően szórakozott. Egyszerre csak felkelt az asztal mellől s kijelentette, hogy teher neki az élet, ő felakasztja magát. És megindult az erdő felé. Persze, hogy nem vettek komolyan a dolgot, de a hozzátartozói mégis csak valami balséjtelen győtre, s utána mentek a távozónak. Mikor az erdő széléhez értek, látták ám, hogy Barbarics István az egyik fán lóg s lábával erősen kalimpál. Oja rohantak s egyszerűen elvágták a kötelet. Barbarics meg volt mentve, csakhamar jól érezte magát, s vidáman beszélgetni indult hazafelé. Már vagy másfél órája volt otthon, amikor eszébe jutott, hogy a pipáját elvesztette az erdőn. Stietett is nyomban a pipáért, s övéi, akik ekkorra már teljesen meg voltak nyugodva, gyantlanul engedték ki menni. Barbarics pedig nem jött vissza. Mikor két óra múlva már gyanússá lett a hosszú elmaradás, utána mentek az erdőre. És Barbaricosot ugyanarra a fán találták löggva, amelyre először akasztotta fel magát, csakhogy most már nem kalimpált szegénynek a lába, nyugodtan csüngött alá. Meg volt halva. Az esetet jelentették a hatóságknak, amelynek részéről Horváth Pál főszolgabíró és dr. Geiger Vilmos járóorvos mentek ki a helyszínére. Az öngyilkosság oka nem volt megállapítható.

— **Ösztöndíj pályázat.** A kereskedelemügyi miniszter pályázatot hirdet a Pesti magyar kereskedelmi bank által 1892. évben tett ösztöndíj-alapítvány ez évé, kerekén 1350 szava: Egyezérháromszázötven koronát tevő kamataira. Az ösztöndíj elnyerése iránt kereskedelmi akadémiát, vagy felső kereskedelmi iskolát végzett elő ifjak pályázhatnak, kik a kivélt kereskedelem körébe tartozó speciális

pottal. Nem úgy mint mi nálunk, hol pl. a pest-vidéki törvényszék betétei s muszáklig is gyönyörű térképei 10 év alatt teljesen a régi nivóra sülyedtek, annyira voltak képesek elrontani a laikusok ez alatt a rövid idő alatt is azokat.

Magam is láttam pl. a mezőtúri térképen, egy nivós muszáki munkán, melynek vonalai egyezett milliméter vékonyaságnak, a teleggönyvezett szabad kézbeli dorong vastagságban mint rakta be az osztó vonalakat: olyan vandalizmus, mintha pl. egy olaj festmény pótlászerű javítását szabafestőre bízám.

Mindaddig tehát, míg a teleggönyvi kénszert valamely formájában törvénybe nem írtjuk, míg a katasztert a jegyzék kezébe nem vesszük, míg a külföldi kulturálmok mintájára szakmiseri földadó-nyilvánítást nem szervezünk s mindezeken felül, míg a teleggönyvi s kataszteri intézmény ismerete jobban el nem terjed s a nagy néptömegek és nincsenek áthatva azok nagy közigazgatási fontosságától, addig Magyarország e téren is maradj az, a minek a nyugaton nézik s tartják: Kis-Ázsia!

Talán "közigazgatás államosításával ide is bevonul az annyira óhajtott rend: ez egyelőre az a halvány reménység, a mibe kapaszkodhatunk.

Ha pedig t. Uram sikerült figyelmeket felhívnom a tárgyra s annak fontosságára, esetleg egyike-másika tovább is érdeklődik íránta, akkor ezzel én is hozzájárultam a világosság terjesztéséhez s ezzel felavaslom célját is elértem. Adjátsten, hogy úgy legyen!
(Vege.)

ismeretek elsajátítása céljából valamely nagyobb külföldi kereskedelmi gócpontba, amely tengerentúli kivétellel bír, kívánunk kiutazni. Kérvények f. évi március hó 31-ig a soproni kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be, amiket kívánatra részletesebb felvilágosítással is szolgál.

— **Hirdetmény.** Az iparosok képzése szempontjából felelte üdvös levén, hogy iparosaink a külföldi ipari viszonyait tanulmányozzák és így szerzett tapasztalataikat itthon értéksítsék, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 1905. évi febr. 13-án 53.340-904. sz. a. kelt elhatározásával minden hazai kereskedelmi és iparkamara területére egy-egy 600 (hatszáz) koronás iparos utazási ösztöndíjat alapított. A folyó évről vonatkozóan ezen 600 koronás ösztöndíjra, a miniszter ur 1914. évi január hó 26-án 4222-VI. C. 914. sz. a. kelt leírata folytán ennel pályázatot hirdetünk. A pályázati kérvények, melyeknek folyamodó lakhegyi, családi és vagyoni viszonyait, előképzését, nyelvismereteit, erkölcsi magaviseletét, esetleges tanulmányait, az általa netán már elnyert kitüntetésekét és végül az ösztöndíj elnyerése esetén általa teendő utazási iránynak részletes megjelölését, valamint azt is kell tartalmazniok és okmányilag igazolniok, vajjon folyamodó katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e már előre is egy megfelelő külföldi gyárban, vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi iskolában leendő felvétele folyó évi március hó 30-ig nyújtandók be alulirt kamara elnökségéhez, vagy küldendő be annak címére. Megjegyezzük, hogy az ösztöndíjasnak kötelezettség kell vállalnia aziránt, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt hazájába vissza fog térni és külföldön szerzett ismereteit itthon fogja értéksíteni. Kiskoruknál atyjuknak, illetve gyámjuknak kell kezességet vállalni a fenti kötelezettség betartása tekintetében. Megemlíjtük végül, hogy azok, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alul véglegesen felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. Sopron, 1914. évi február hó 16-án. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Ullein József s. k. kir. tanácsos, elnök. Dr. Taisz Károly s. k. titkár.

— **Jardin d'Hiver** (Telikert) ez a címe egy pompás táncbálnak, mely 80 oldal terjedelemben magában foglalja mindazon új és divatos táncokat zongora leteiben, melyeket bálon, jaúron és társas összejöveteleken ma mindenki táncolni, látni és hallani akar. Van ebben a táncbálnak 14 tangó, a javából, továbbá több ragtime, one step, two step, macsics, van benne még egy pár igen szép boston, polka fr., polka mazurka, keringő és induló. A tangó és macsics táncnak részletes leírása, mely szerint az ennek alapján bárki megtanulhatja. Szóval egy tökéletes új és ügyes táncbál 26 jó táncdarabbal. A Bárd Ferenc és Testvére jóhírű budapesti zeneműkereskedő czég kiadása, ahonnan azt mindenki ha 3 koronát beküld, megkaphatja. A megrendelő semmi esetre sem jöhet majd zavarba, ha egy rögtönzött táncmulatság adódik, mert táncra való muzsikáról ez esetben éppen elég lesz kéznél a Jardin d'Hiver táncbálnak.

Divatosevégés.

— A Divat Újságól, —

Bár a farsang már távolról sem olyan, amilyen hajdanában volt, amikor többnyire a megyebálon mutatták be a nagy leányt és vezették be a társaságba, de annyiban még mai napig is megtartotta a jelentőségét, hogy nagyon sok ház-nál lakodalommal végződik. A ház szemeinye valamelyik kaszinói mulatságnak vagy házbálon megtalálta a párját és mire vége a farsangnak, rengeteg a tennivaló, menyasszony van a házán.

A kelengye már nem sok gondot ad. A gondos anya vagy elkészítette régen, vagy megrendeli valamelyik megbízható cégnél, amilyen hála Istennek van elég. Nagyobb gond a menyasszonyi ruha, mely csodálatos módon a formájában, díszében, akár különbözik az esti öltözékektől, még olyan áttetsző anyagból is varrják, mint emezeket. Már divatossá lett a szó legszorosabb értelemben: redőzik ráncolják, az alj szük, lehetőleg hasított, azt még egy kis kivágás is látszik a nyaknál. Az úszály is vesztette a hajdani méltóságából. Már nem olyan hosszú mint régen volt, keskeny csücskös és csak éppen hogy alkalmatlanságot szerezzen a viselőjének.

A fátyol elrendezése sincsen már törvény. Azt is különbözőképen rendezik el, természetesen azért valamennyire az egyének megfelelően és a menyasszonyi koszoru csinosan van köve mirtuszok, lombból és narancsvirágok és vagy csak elől vagy csak hátul tartja a menyasszonyi fátyolt. És amikor mindezt elmondottuk, mert hiszen nekünk a divat minden változásáról be kell számolnunk, akár kedvünkre van az, akár nem, hisszük és reméljük, hogy a gondos, jó ízlésű anyák legalább ilyenkor nem csinálnak divatbábot a leányaikból, hanem a pillanat méltóságához mérten: egyszerű előkelőséghez. Ne hogy megessék az, ami mostanig gyakori dolog, hogy a menyasszony a rettenetesen szük szoknyában alig tud letérdelni az oldalán.

Tekintettel a divatos szöveket puha és habos voltára, az egyszerűbb menyasszonyi ruhát többnyire félselyemből varrják, amilyen a poplén, epinglő, kolien, krepon; kolien-krep, mintás kolien és a mintás krep. A drágább menyasszonyi ruhának most is legkedveltebb a kínai krep, ezenkívül a vodlinon, düesség, szürh stb. Van aztán még egy fokozat: amikor szatendüsséből, francia falból, mintás sarmozból és reneszansz modréből varrják a menyasszonyi ruhát.

A menyasszonyi ruha megválasztásánál tekintetbe kell venni nem csupán a menyasszony korát, de jövendő polgári állását is. A nagyon fiatal menyasszonyok például legszebb a mintázatlan és nem nagyon drága anyag, amilyen a vodlinon, kínai krep (hiszen ebben is sok az olcsóbb fajta), kolien, krepeben. Lengvére tehetjük a ruhát egy kis selyemtüll vagy csipkedíszel.

A fátyol tüzésénél arra kell ügyelni, hogy az ne tulságos dudorokban vegye körül a fejet és bárha redőzött is, mégis csak lazán lengje körül. Az anyaga: selyemtüll, sífonjától lyukacsos szegéllyel és természetesen a himzett brüsszelltüll, de az már megkivánja az elegánsabb öltözéket. A fátyol szélessége rendszeren 2-3 méter, a hossza az uszály hosszúsága szerint 210-360 centiméter között váltakozik.

A menyasszonyi ruhához hozzátartozik az elefántcsontfehér bőrkétyű, melynek hosszának kell lennie, ha az ujj nem elég hosszú, hozzá tartozik még a sima fehér fildéccsöve vagy selyemharisnya és a kivágott fehér cipő, melyen azonban nem szép a fém- vagy gyöngydíszes csatt. A bérmlásra és első szent áldozásra való ruhákban is észlelhetjük a divat okozta változásokat és mintha szakítani akarának az eddigi egyszerűséggel. Csakhogy itt már aztán nem engedjük felülkerekedni a divatot és a Divat Újság mai számában mutatunk néhány ilyen ruhát, mely megfelel annak a komolyságnak, amintő a fiatal gyermeklektől ez a szent pillanat megkíván. Láttunk nagyon csinos és olcsó bérmaruhákat fehér és tekintettel az egyes vidékeken divó szokásokra: fekete szinben is.

Még néhány szót a tollas kalap kérdéséhez. Természetesen örömmel csatlakozunk mi is azokhoz, akik még akarják védeni a nemesebb madarakat a pusztalástól és hadat üzennek a tollas kalapnak. Csak arra akarunk figyelmeztetni, hogy nem minden tollász kerül valamely madárnak az étetébe. A legtöbb esetben "csinált" dolog a toll, vagyis a házmadaraink tollából van preparálva, ragasztva, festve stb. Ilyenlét pedig miért ne vigyünk egy kis változást kalapjaink dizájébe?

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz filler. Előfizetni legelőszerebben a kiadóhivataltal intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatalt Budapest, VIII., Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Apró hirdetések.

Amerikai szölvösszö Ripária és Göthe No. 9 sima és gyökeres, megszerelhető jutányos napi ár mellett a titkári hivatalban és a vaslaki anyai telepén.

Galambokat nagyobb mennyiségbe megvétele keres Rösler Károly Szombathelyen.

Háziipari tanfolyamon készült különféle fekék és seprők legolcsóbb árákon kaphatók a Muraszombati-járás Gazdák Szölvösségénél.

Javíthatatlanul feloldódások és fálburkolások

Sternit

PALÁBÓL

Gyak akkor valódi ha minden áron is Sternit törvényileg védett szövegegyet dom bormagában találhat.

ETERNIT-MŰVEK MATYKNEK LAJOS, BUDAPEST, XI. ANDRÁSSY-UT. 33. GYÁR. NYERGESÚJFALU.

KÉRJEN MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

gngyon

ADUNK HASZNÁLATRA

MŰVESZKI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETŐRÖSMENTES, ÚJ PÁNCÉL

TAKARÉKPERSELYT BÁRKINEK.

Töjzen

PESTMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR Rt.

BUDAPEST, IV. KÖTŐ-ÚTCA 8.

Kohn Lipót czégtől Muraszombat.

Egy jobb házból való fiu **tanulónak**

felvétetetik Balkányi Ernő könyvnyomdájában Muraszombat.

Budapestben

reggel megjelent napilapok a nap este 5 órakor kaphatók BALKÁNYI ERNŐ könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Iparosok! Kereskedők!

Ingyen hirdetés

Fizessen elő a „Muraszombat és Vidéke“ heti lapra,

melyben — egy félvéti előfizetés után, 3 korona — a czég nevét, helyét és foglalkozását ingyen közli.

Czím: Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala Muraszombat.

Horgony-Syrup. Sarsaparilla compo. Vértisztítósz. Úvegje: kor. 3.00 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici compo. a Horgony-Pain-Expeller pótléka. Fájdalommentes bedörzsölés hűlésnél, rheumánál, köszvénynél stb. Úvegje: kor. — 80, 1.40, 2.—.

Horgony-kénes-kenőcs rendkívül idegcsillapító száraz és nedves kútsóknel stb. Tégelye: kor. 1.—.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerzésre.

Dr. Richter „Az arany országhatár“ címűült gyógyszeráránál, Praga I, Elisabétháza 5.

Murlasits-féle

rét és szántó föld egy része bérbé kiadó, a feltételek megtudhatók Országh Kálmánnál Alsólendván.

Köhögés

rekedség, elnyálkásodás, hurut és görcsös köhögés ellen.

MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. 6100 közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű czukorkák csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért kapható Muraszombtatban Dr. Bölcs Gyula gyógyszerárában.

Butorcsomagolásra vegyes papir igen jutányos áron kapható Balkányi Ernő papirkereskedésében MURASZOMBAT.

Ujságpapir különként

kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésben MURASZOMBAT.

Legfelül áll.

50 gr.	100 gr.	250 gr.	500 gr.
K	K	K	K
—,50	1.—	2.40	4.80
—,60	1.20	2.80	5.60
—,80	1.60	3.80	7.60
1.—	2.—	4.80	9.60

Csomagokban szállítanak 4 netto

Mélange fin 3 sz. (Ceylon-aroma) jóízű csaldái keverék, erős különösen tejfel vagy tejföllel ajánlatos.

Mélange surfín 2 sz. (Szechwang-aroma) finom aromatisztas keverék, tejfel, tejföllel jól, különben arany színűre készíthető.

Mélange extrafin 1 sz. (f. Ningchow-aroma) igen finom nagyvonalú keverék; orosz karavánfűnek is nevezet, fi. aroma.

Mélange superieur 0 sz. (f. Orange-Pekoe-aroma) a legfinomabb minőségű teából áll; csakis elsőrendű termékből.

MOZGÓ SZÍNHÁZ
MURASZOMBAT.

Műsor:

1. Ha a bosszu megszólal. Dráma 3 felvonásban.
2. Híradó. Természet utáni felvétel.
- Szünet.
3. Hü szerelem. Dráma 2 felvonásban.
4. Lemke az életunt legény. Humoros.
5. Vasutas leány. Humoros.
6. Poéta szerelem. Humoros.

HELYÁRAK: Zárthely 1 korona. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér. III. hely 20 fillér.

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

Vasárnap délután 3 órakerülön előadás.

Tisztelettel

DITTRICH GUSZTAV, tulajdonos.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZÓLETTELÉSEN ÉS GYÜMÖLCSTÁ-ISKOLÁJÁBAN

CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcstá-czeplés

csesmete, bogzós, úmölcsök, vadoncsók, Kerti szőlőnyek, szőlő, szőlő, szőlő, szőlő

Sima és gyöngyöses szőlő

stb. Kaphatók.

— Tesek kimentő ajándékát kérem.

BUDAPEST és KIS UJSÁG apróhirdetési levelezőlapok kaphatók Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt annak szives megújítását.

Egyedüli raktár és elárúsítás Muraszombtatban, **ASCHER B. ÉS FIA** cégnél.